

životní

psychologie

komunikace

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D.

trochu teorie

proč lidé (ne)chrání
životní prostředí?

+ 7 tipů pro praxi

mýtus

o spotřebitelích, kterým

nezáleží

na životním prostředí

Jsou vám blízké
myšlenky ochrany
přírody a životního
prostředí? ^a

Ekologické problémy
mají přímý dopad na
váš každodenní život
a zdraví. ^b

Lidé vážně
zneužívají
přírodní prostředí. ^c

Pokud vše bude pokračovat
současným směrem, brzy
se dočkáme velké
ekologické katastrofy.

Lidé jsou určeni
k tomu,
aby vládli
přírodě. ^e

Do jaké míry vás
zajímá téma
přírody a životního
prostředí v
médiích? ^f

Jak důležité je pro vás
společensko-politické
téma životního
prostředí a jeho
ochrany? ^g

Obecné postoje k ochraně přírody a životního prostředí

Rozložení názorů
v české společnosti

rozhodně ano
30 %

rozhodně
souhlasí
33 %

spíše ano
47 %

souhlasí
44 %

tak ani tak
16 %

neví
2

spíše ne
5 %

rozhodně ne
2

rozhodně +
spíše nesouhlasí
21 %

rozhodně
souhlasí
33 %

rozhodně
souhlasí
24 %

spíše souhlasí
48 %

spíše souhlasí
44 %

neví
13 %

neví
23 %

spíše
nesouhlasí
3 %

rozhodně
nesouhlasí
2

spíše
nesouhlasí
8 %

rozhodně
nesouhlasí
2

rozhodně
nesouhlasí
38 %

velice
zajímá
30 %

spíše nesouhlasí
32 %

trochu zajímá
49 %

neví
18 %

spíše souhlasí
9 %

rozhodně
souhlasí
3

vůbec nezajímá
+ moc nezajímá
21 %

prvořadé
/ klíčové
22 %

velmi důležité
+ důležité
66 %

souhlasí
85 %

tak ani tak
5 %

nedůležité
a málo důležité
12 %

nesouhlasí
9 %

S jakým obecným
politickým názorem
nejvíce souhlasíte? ^h
EKOLOGICKÝ

ekologický
první volba
8 %

ekologický
druhá volba
13 %

Děti je důležité
odmalička vychovávat
k odpovědnému
chování k životnímu
prostředí. ⁱ

mýtus
o odpovědných
spotřebitelích

obecné a specifické

K.A.B. model

Překlad bestselleru THINKING, FAST AND SLOW

MYŠLENÍ

RYCHLÉ a POMALÉ

DANIEL
KAHNEMAN

NOSITEL NOBELOVY CENY
ZA EKONOMII

Jan Melvil
publishing

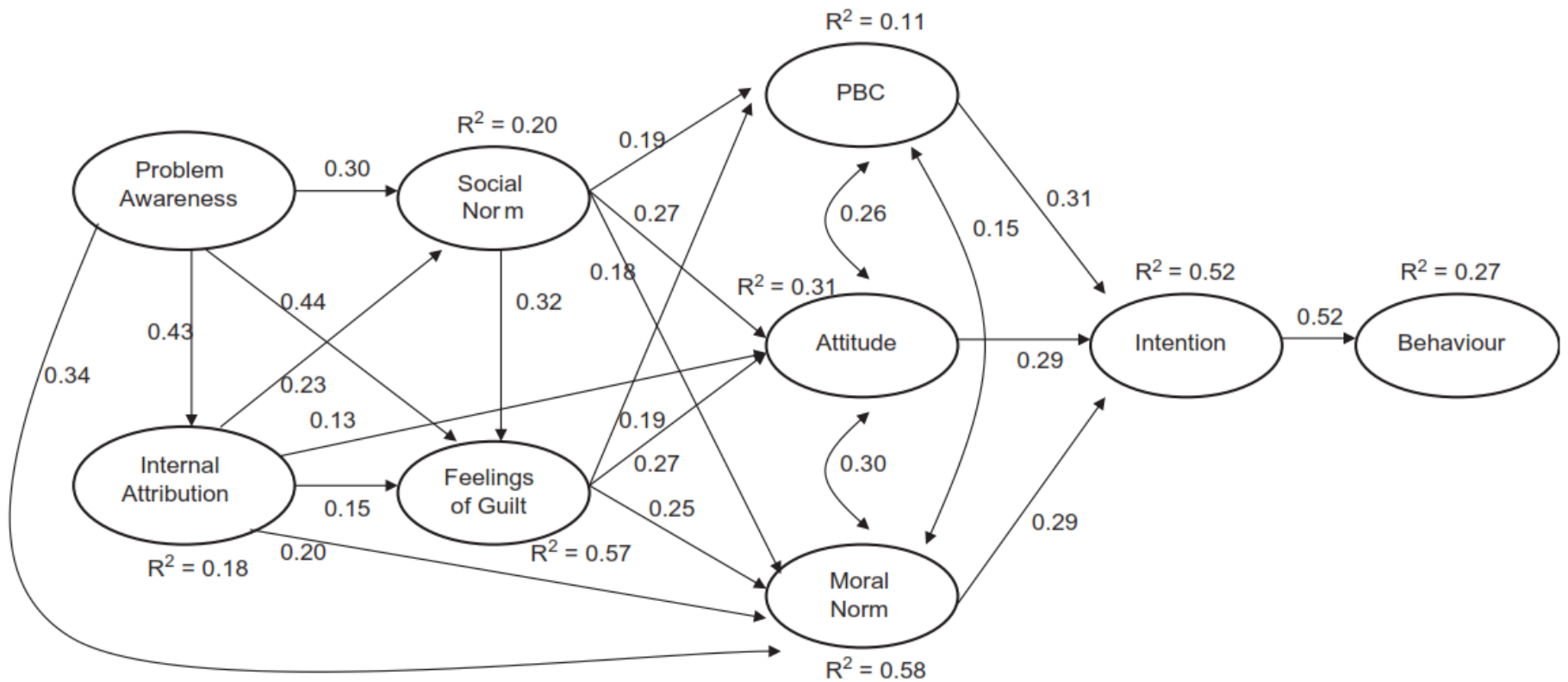

Daniel Kahneman

tip #1

nepřeceňujme
informace
a obecné postoje

... a jak to
tedy je?

Bamberg, Möser

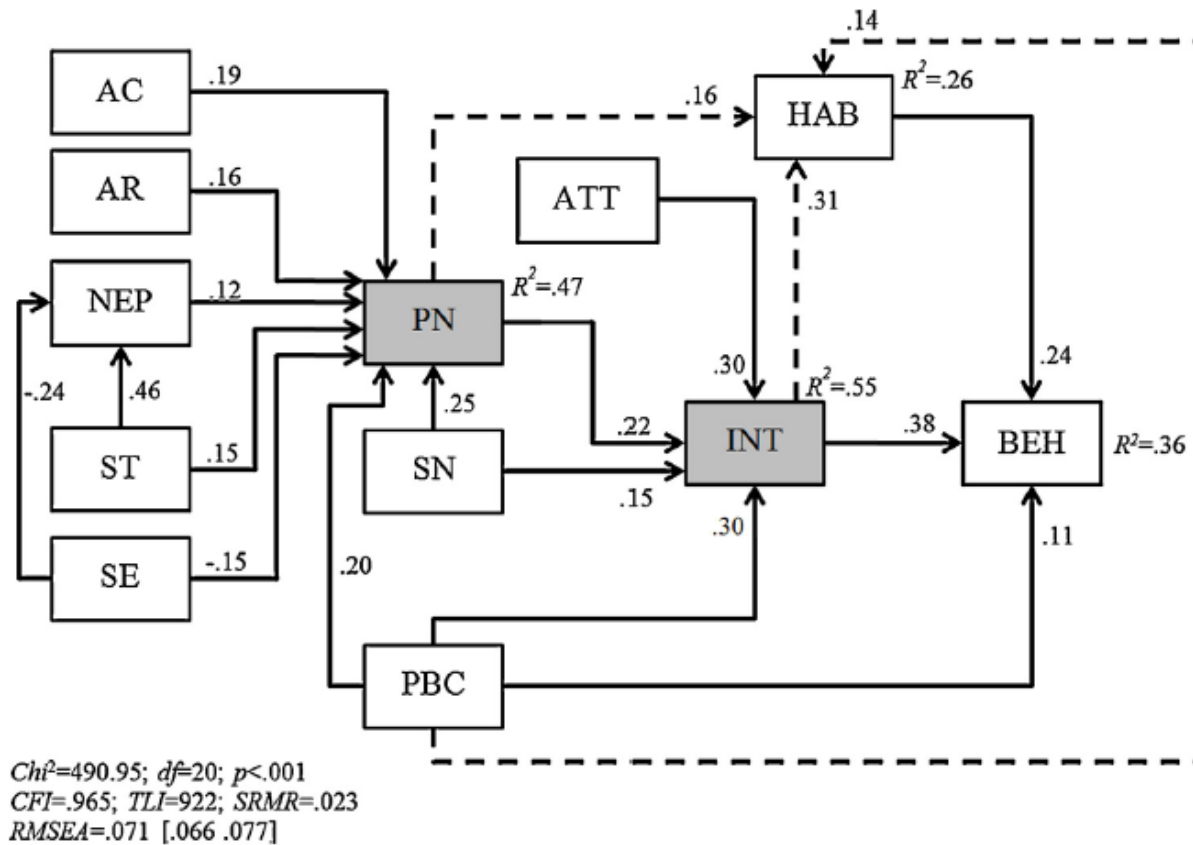
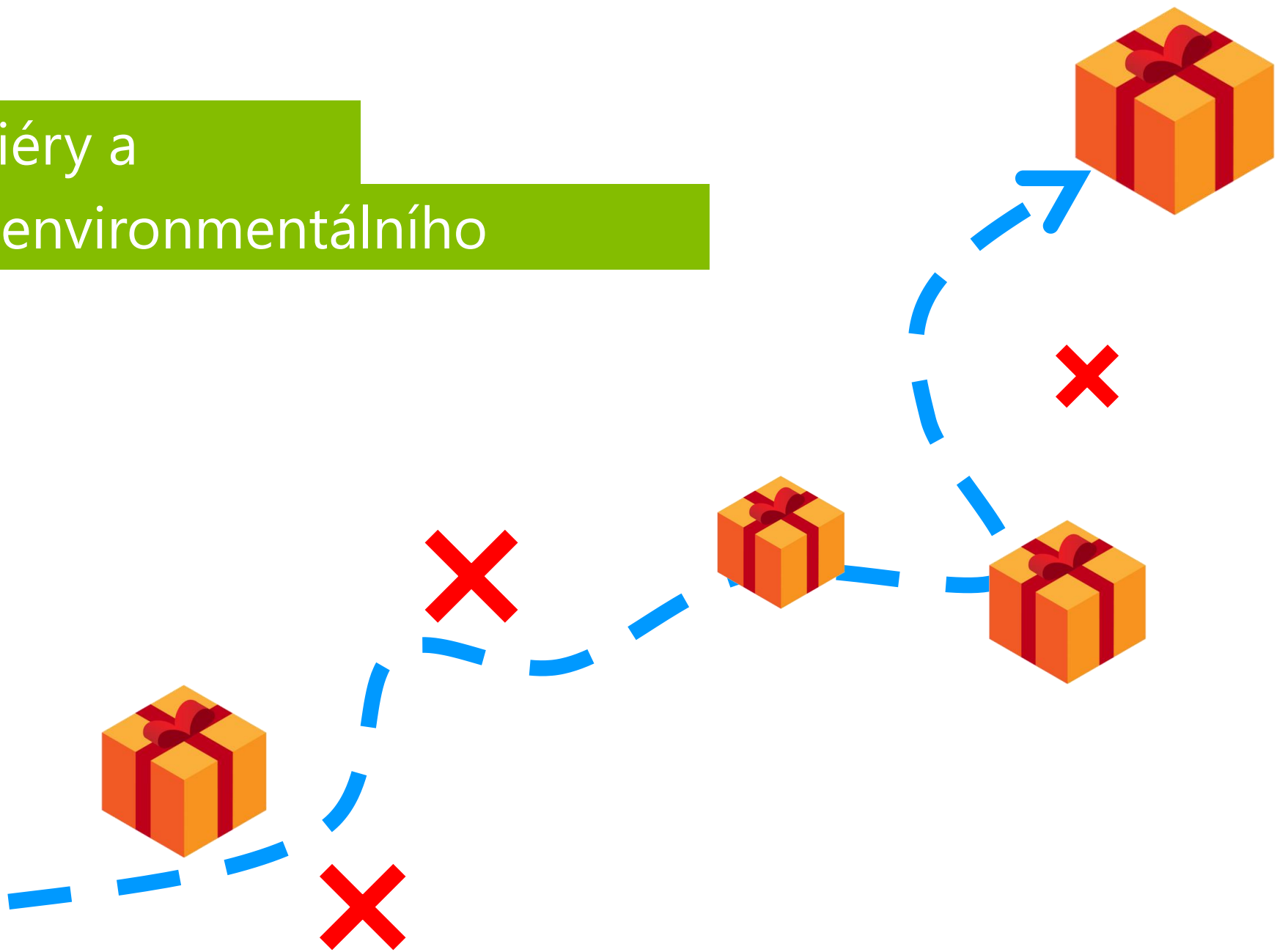

Fig. 4. Results of the meta-analytical structural equation modelling based on the pooled correlation matrix. *Notes.* All exogenous variables (ST, SE, AR, AC, ATT, PBC, SN) are specified to covariate. The respective correlations can be found in Table 1. AC, awareness of consequences; AR, ascription of responsibility; ATT, attitudes; BEH, behaviour; HAB, habit; INT, intention; NEP, new environmental paradigm; PBC, perceived behavioural control; PN, personal norm; SN, social norm; ST, self-transcendence values; SE, self-enhancement values.

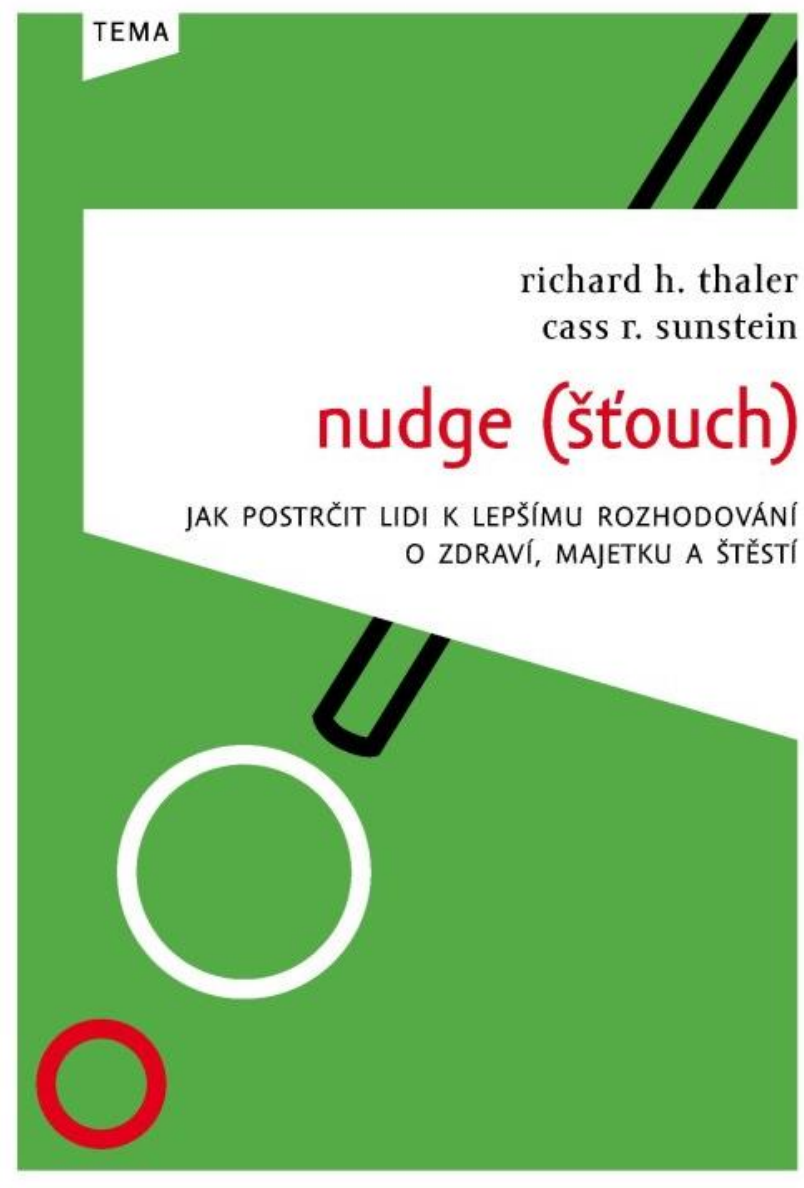
bariéry a proenvironmentálního

tip #2

usnadňujeme lidem
příznivé chování

a ztěžujeme jim
nepříznivé chování

www.bit.ly/epsy_zk10

... a pár dalších
tipů na závěr

problém

selektivní pozornost

přetížená pozornost

vizuální závislost

tip #3

nebudíme neviditelní

+ zviditelňujeme

problém

komplexní systémy

tip #4

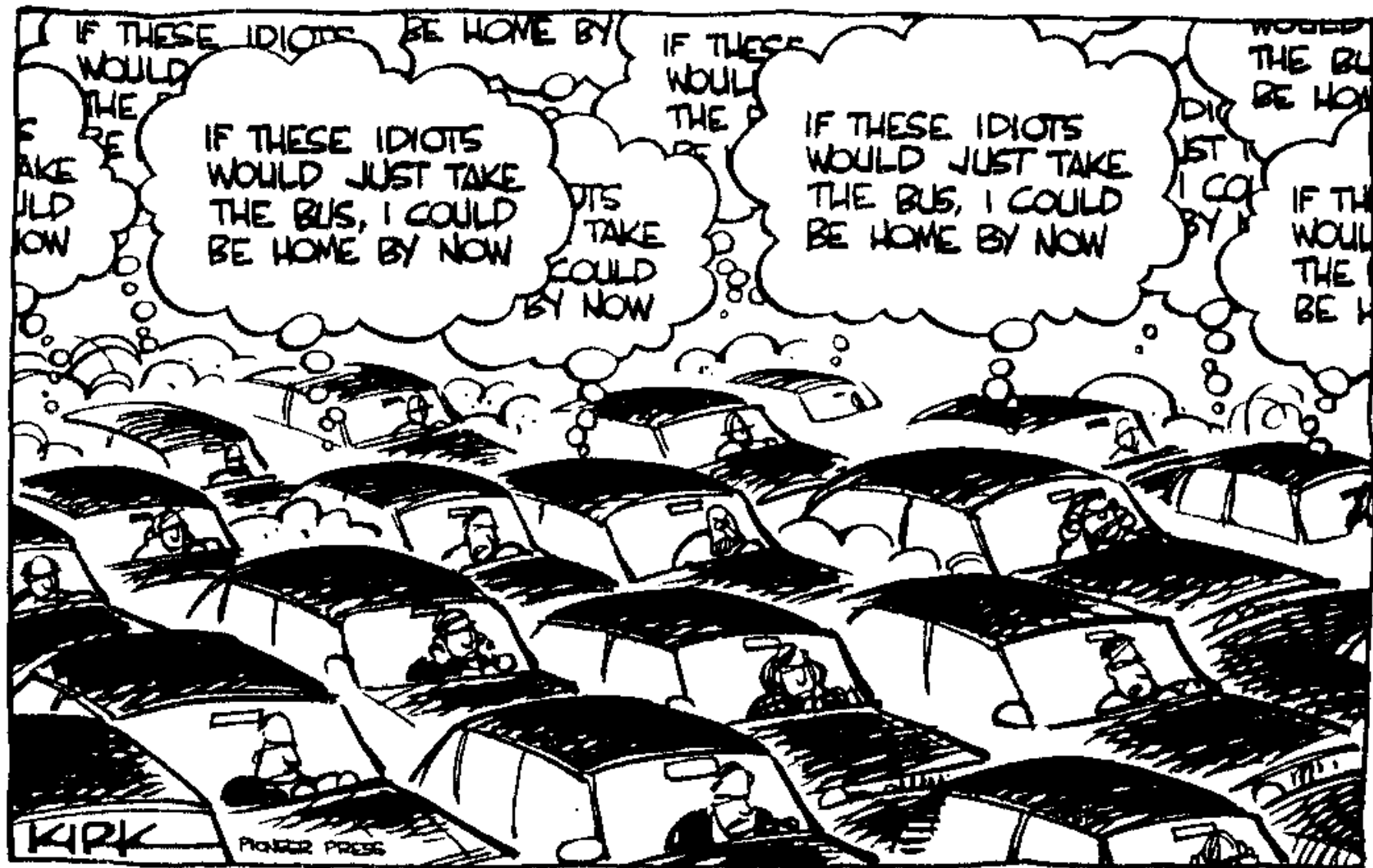
zjednodušíme

problém

kvantitativní negramotnost

tip #5

překládejme čísla
do „lidštiny“

rozptýlená odpovědnost / sociální

problém

rozptýlená odpovědnost

tip #6

ukazujeme, že to má smysl
(a co konkrétně)

tip #7

berme v potaz
českou veřejnost

Charakteristika vztahu české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí

sympatizují s ochranou přírody a životního prostředí

jsou rádi v přírodě a přejí si více přírodních území

rezervovaně podporují roli Evropské unie v ochraně přírody a životního prostředí

nejvíce je znepokojují globální problémy, nejméně lokální

podporují finanční postihy a pokuty jako nástroj pro ochranu přírody a životního prostředí

jsou kritičtí ke gigantickým stavebním a těžebním záměrům, přednost dávají opatřením šetrným k přírodě a životnímu prostředí

vynikají v hospodaření s odpady, v mnoha jiných oblastech zaostávají za většinou EU

podporují radikální opatření vůči komerčnímu sektoru

upřednostňují zájmy ochrany přírody a životního prostředí před ekonomickými zájmy

za nejzávažnější environmentální problémy považují ty snadno představitelné

jsou skeptičtější než většina Evropanů, že by svým chováním mohli přispět k ochraně přírody a životního prostředí

mají rádi zvířata i živočišné výrobky

rádi ušetří a většinou neradi platí za ochranu přírody a životního prostředí

podporují zákazy jako nástroj pro ochranu přírody a životního prostředí

Jan Krajhanzl, Tomáš Chabada, Renata Svobodová

Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí

Reprezentativní studie
veřejného mínění

www.bit.ly/vztahceskeverejnostikprirode

Není nic
praktičtějšího
než

než dobrá teorie.

Kurt Lewin

jan.krajhanzl@gmail.com

www.ekopsychologie.cz

